

Bijlage E: Evaluatie Waterbeheersplan WRO 2004 – 2007

Planvorming

In de periode 2004-2007 is het geautomatiseerd draaiboek Hoogwater ingericht. Verder is de legger van de primaire oppervlaktewateren en de waterkeringen herzien.

Voor de implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water zijn waterlichamen benoemd, gekarakteriseerd en doelstellingen opgesteld. Tevens is een maatregelenprogramma in concept opgesteld dat tot doel heeft de KRW doelen conform het voorkeurscenario te realiseren. De definitieve voorlegging en goedkeuring van de voorgestelde set aan maatregelen zal eind 2009 plaats vinden bij het vaststellen van het Stroomgebiedsbeheersplan Maas. Ook de werkzaamheden voor het opstellen van een nieuwe normering tegen wateroverlast, zoals ingezet vanuit het Waterbeheer 21e eeuw / Nationaal Bestuursakkoord Water liggen op schema. Tevens wordt momenteel het Gewenste Grond- en Oppervlaktewaterregime opgesteld. De processen KRW, NBW en GGOR zullen worden geïntegreerd in het nieuwe Waterbeheersplan Waterschap Roer en Overmaas 2010 – 2015.

Waterkeringszorg

De waterkeringen in Roermond zijn verhoogd ten behoeve van de realisatie van de Zandmaas – plannen. De primaire waterkeringen van de Maas en Roer dienen getoetst te worden aan de veiligheidseisen die volgen uit de Wet op de Waterkeringen. Vooruitlopend hierop worden momenteel technische voorzieningen genomen bij een aantal waterkeringen en de kwelwatervoorzieningen. Ten behoeve van de reguliere vijfjaarlijkse veiligheidstoetsingen worden momenteel de benodigde basisgegevens verzameld. Goedkeuring van het beheersplan waterkering is eind 2008 voorzien.

Herinrichting beken

In de periode januari 2004 tot en met mei 2007 is 22 km beek hersteld. Beekherstel omvat voornamelijk grootschalige herinrichting van het profiel van het betreffende beektraject. Hierbij zijn tevens vismigratiebarrières verwijderd en zijn beheer en onderhoud aangepast aan de nieuwe inrichting. Na de herinrichting voldoet de beek aan de in het beheersplan gestelde (ecologische) functies. Voor de planperiode was een groter aantal kilometers beekherstel voorgenomen, namelijk 34,5 kilometer grootschalige herinrichting en 18,8 kilometer kleinschalige herinrichting.

Stedelijk waterbeheer

Tijdens de planperiode zijn de kades van de Geul in Valkenburg aan de Geul gerenoveerd met behoud van de ecologische waarden van de aanwezige vegetatie. De Jeker bij Maastricht is heringericht en vismigratiebarrières zijn opgeheven. Verder zijn verschillende regenwaterbuffers aangelegd die lager gelegen stedelijke gebieden behoeden voor wateroverlast. In het kader van het project Bottleneck zijn, in nauwe samenwerking met andere partijen, diverse kunstwerken in en over de Vloedgraaf passeerbaar gemaakt voor fauna.

Een groot aantal gemeenten is gestart met het opstellen een waterplan waarin de beleidsuitgangspunten met betrekking tot de omgang met water zijn opgenomen in combinatie met een concreet uitvoeringsplan. Verdere herinrichting van waterlopen in stedelijke gebied is nog onvoldoende tot uitvoering gekomen omdat in het stedelijke gebied meer (tegenstrijdige) belangen spelen dan in landelijk gebied. Tot overeenstemming komen vergt in het stedelijke gebied vergt veelal meer tijd.

Landbouwgeleerd

In het landelijke gebied zijn, voor een belangrijk deel in het kader van de landinrichtingen Mergelland-Oost en Centraal Plateau, diverse regenwaterbuffers aangelegd die tot doel hebben de oppervlakkige afstroming van neerslag te vertragen waardoor ook de erosie verminderd wordt.

In het kader van het project Optimaal Waterbeheer in de Landbouw zijn voor de stroomgebieden van de Maasnielderbeek/ Vlootbeek en Putbeek/ Pepinusbeek peilbeherende maatregelen voorbereid, waaronder de aanleg van stuwen. Hierdoor wordt het agrarisch gebruik van deze gebieden vergroot met behoud van aanwezige natuurwaarden. Te zijner tijd zullen de maatregelen ten behoeve van het peilbeheer OWL nog afgestemd moeten worden met het GGOR instrumentarium. Zodra dit beschikbaar is, kunnen maatregelen verder worden uitgewerkt en uitgevoerd gaan worden.

Kwaliteit oppervlaktewateren

In de planperiode is een meetplan voor de monitoring van het oppervlaktewater opgesteld. In dit plan wordt het doel, de achtergronden en inrichting van de monitoring beschreven. Het plan beschrijft zowel de monitoring van de waterkwaliteit als –kwantiteit. Tevens is een investeringsprogramma opgenomen voor de hydrologische monitoring.

In de planperiode zijn de Houtbemdervloedgraaf, Lindbeek en Broekbeek gesaneerd. Verder is in samenwerking met de provincie Limburg het Actief Bodembeheerplan Roer opgesteld dat er zorg voor draagt dat verontreinigde waterbodems binnen het stroomdal van de Roer op een verantwoorde wijze gesaneerd kunnen worden. Tevens is een baggerbeleidsplan en een baggeruitvoeringsprogramma opgesteld dat de komende jaren richting geeft aan de omgang met (verontreinigde) waterbodems in het gehele beheersgebied.

Maatregelen die tot doel hebben de waterkwaliteit te verbeteren (aanpak diffuse bronnen, verwijderen onderhoudsbagger en de inrichting van bufferstroken) zijn niet tot uitvoering gekomen. De redenen hiervoor zijn divers: tijdgebrek, veranderende inzichten en onvoldoende inzicht in de omvang van het probleem.

Zuiveren van afvalwater

In de periode 2004-2007 is het gewenste gebiedsrendement van 75% voor de verwijdering van stikstof en fosfaat ruim behaald. De rendementen voor stikstof en fosfaat bedroegen over 2006 resp. 77,7 en 78,1%.

Er zijn succesvolle proeven gedaan om efficiënter om te gaan met energie (warmteterugwinning) en er zijn zogenaamde energiescans uitgevoerd om de mogelijkheden tot verdere energiebesparing te verkennen. Verder worden mogelijkheden overwogen om het gebruik van eigen biogas verder te optimaliseren.

Gedurende de planperiode zijn geen grootschalige renovaties uitgevoerd. De meetapparatuur die in gebruik is op de verschillende rioolwaterzuiveringsinstallaties niet altijd even betrouwbaar gebleken. De bedrijfsvoering had hier onder te leiden. Regelmatig is apparatuur vervangen.

Gedurende de planperiode is met grote voortvarendheid de samenwerking in de afvalwaterketen opgepakt. Deze samenwerkingsprojecten betreffen alle verschillende onderdelen van het taakveld:

- planvorming (o.a. Optimalisatie afvalwaterketen Studies, de ondersteuning bij het opstellen van rioleringsplannen e.d.);
- het beheer en onderhoud van gemalen en randvoorzieningen;
- investeringen (in Individuele Behandeling Afvalwater (IBA's), BBB en het transportriool);

- databeheer (o.a. modellering en monitoring overstorten);
- kennisdelen.

Verder is de samenwerking met de Waterleiding Maatschappij Limburg uitgebreid op het gebied van KLIC meldingen.